

Bilag 4 -Det operative beredskab

Indhold

Operativ kapacitet og kompetencer.....	2
Operativt grundlag og serviceniveau	2
Teknologi.....	8
Fastholdelse og operative kompetencer.....	9
Handlingsplansmål.....	11
Frivillige	11
Klimaberedskab:	12
Førstehjælpsberedskab:.....	12
Nødindkvartering og forplejning:	12
ISA (Indsats og Stabsstøtte Assistent):	12
Handlingsplansmål.....	13
Operativ ledelse.....	13
Beredskabsniveauer	13
Skalerbar operativ ledelse	14
Intern krisestyring	16
Skadesminimerende indsats	16
Handlingsplansmål.....	17
Vagtcentralen.....	17
Fælles overblik.....	17
Understøttelse af den operative indsats.....	18
Faglighed.....	18
Indsamling af data	18
Handlingsplansmål.....	19

Nordjyllands Beredskab vil på baggrund af risikoprofilen, udviklingen i kommunerne og erfaringer dimensionere et beredskab som sikrer, at borgere og virksomheder i Nordjylland til enhver tid får leveret en forsvarlig indsats. Ved modtagelsen af en alarm afsendes automatisk en udrykning, der kan påbegynde en sikkerhedsmæssig forsvarlig, livreddende og skadesbegrænsende førsteindsats og effektivt skaleres op i nødvendigt omfang. Derudover bygger det på et princip om at afsende den hurtigste og nærmeste enhed.

Operativ kapacitet og kompetencer

Det er Nordjyllands Beredskabs kerneopgave at yde en forsvarlig indsats mod skader på personer, ejendom og miljø ved ulykker og katastrofer. Derfor er det afgørende at have en tilstrækkelig operativ kapacitet i form af mandskab, køretøjer og materiel, som er i stand til hurtigt og effektivt at iværksætte en forsvarlig indsats.

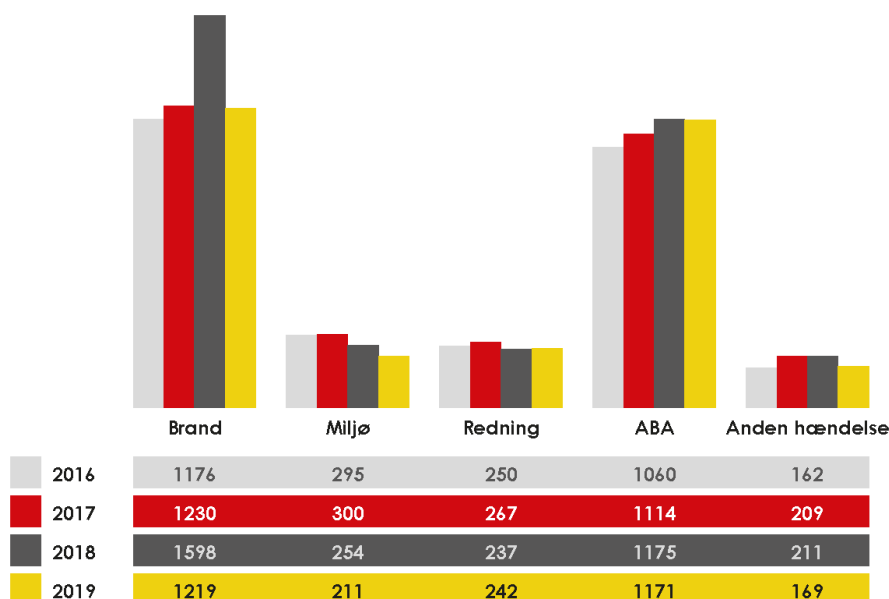
Operativt grundlag og serviceniveau

Grundlaget for Nordjyllands Beredskab fremgår af informationerne i nedenstående tekstboks:

Nordjyllands Beredskabs operative kapaciteter består af:

- 36 brandstationer,
 - 35 deltidsstationer.
 - 1 døgnbemandet station suppleret af deltidsstyrke.
- 680 brandfolk, heraf
 - 220 holdledere.
 - 460 funktionsuddannede brandfolk.
- 290 frivillige.
- 190 operative køretøjer.
- 1 vagtcentral.
- 5 indsatsledervagter.
- 1 chefvagt.

Fordelingen af operative indsatser i perioden 2016 – 2019, har fordelt sig som vist i nedenstående figur. Tallene fra 2016 er matematisk korrigeret, da udrykninger i 1. halvår af 2016 fremgår af de systemer, der blev anvendt i de tidligere beredskaber.

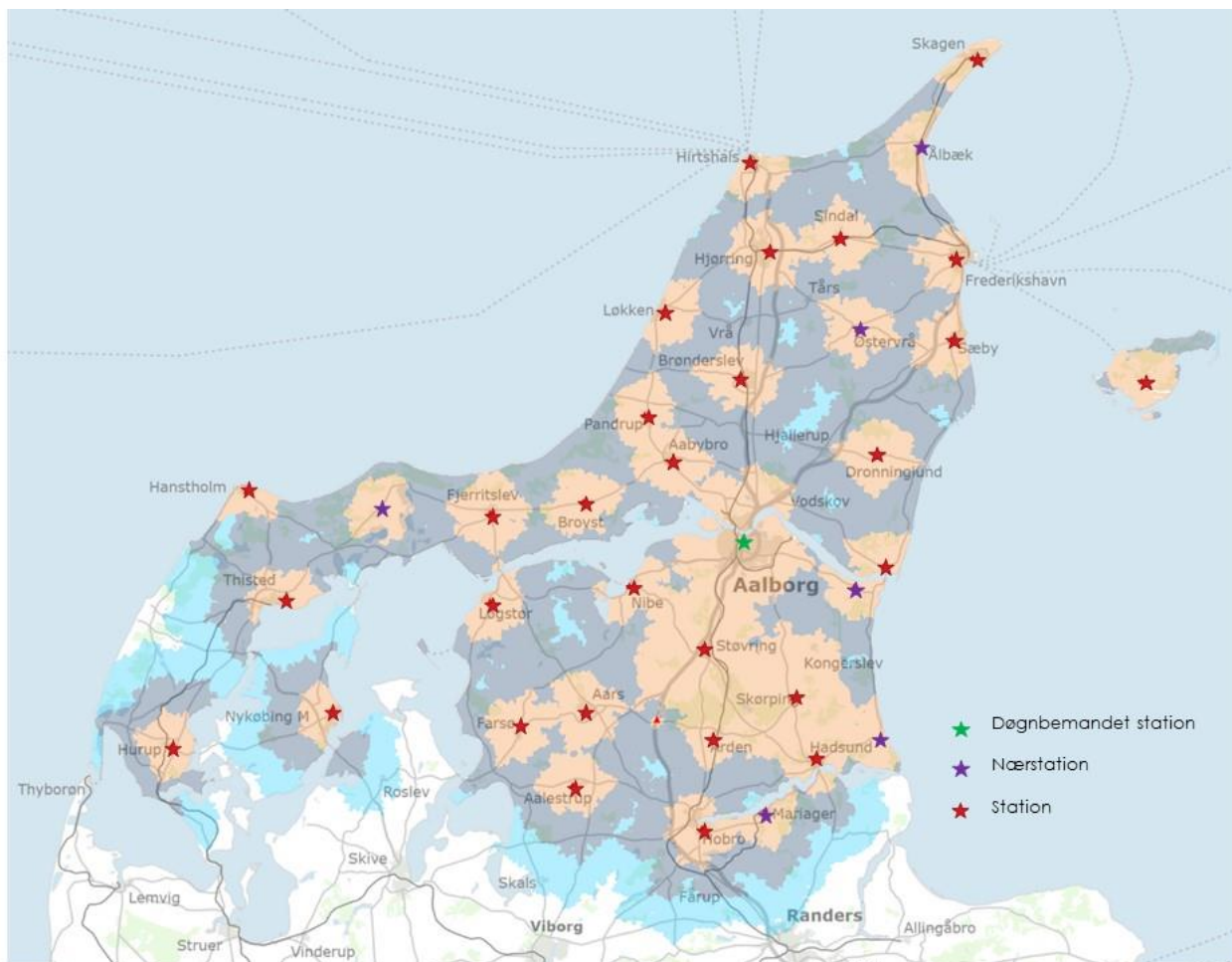
Figur 1 - Hændelser fordelt i kategorier

Beredskabet rykker ud til hændelserne med baggrund i et politisk godkendt serviceniveau fra 2021-planen. Serviceniveauet betegner i denne sammenhæng, hvor hurtigt der i Nordjyllands Beredskabs område, under normale forhold kan forventes en forsvarlig førsteindsats. Dette kaldes responstiden.

Nuværende 36 stationer er placeret, så der er størst mulig geografisk dækning. Hovedprincippet er at stationen med korteste responstid tilkaldes. Dette indebærer, at der i grænserne mod andre beredskaber er lavet aftaler med naboberedskaberne, således dette princip kan opretholdes.

Herved sikres, at den først ankomne enhed kan starte en forsvarlig første indsats hurtigst muligt. Samtidig sikres, at nødvendige øvrige styrker, som supplerende eller speciale-enheder, kommer hurtigst muligt frem. Dette betyder, at kapacitetsforøgelsen kommer fra en anden station.

Kortet herunder viser den nuværende placering af de 36 stationer (stjerner) og serviceniveauerne (de farvede områder) i den nordjyske geografi.

Figur 2 – Placering af nuværende stationer samt serviceniveau

Der er anvendt en fremkommelighedsprocent på 80 i Beredskabsstyrelsens dimensioneringsprogram.

- Orange – Angiver det område, hvor første enhed kan forventes at være fremme inden for 10 min
- Mørkegrå - Angiver det område, hvor første enhed kan forventes at være fremme inden for 15 min
- Lyseblå - Angiver det område, hvor første enhed kan forventes at være fremme inden for 20 min

Harmoniseret serviceniveau

Udrykningsområderne er beregnet ved hjælp af computersimuleringer ud fra foruddefinerede parametre, såsom afgangstider, afstande, kørselshastighed og fremkommelighed.

Vi vil også i den kommende planperiode have fokus på udrykningsområderne, da infrastrukturen er i konstant udvikling. Vi vil løbende analysere og følge op på, at det altid er den station med korteste responstid, der afgår til en hændelse.

Harmoniseret udrykningssammensætning

Den harmoniserede udrykningssammensætning betyder, at bemanningen til to sammenlignelige hændelser er ens i hele Nordjyllands Beredskabs dækningsområde. Dermed sikres et ensartet serviceniveau for borgere og virksomheder i Nordjylland.

Udrykningsenhedens sammensætning afgøres ud fra en prædefineret PICK-liste, som anvendes af Rigspolitiets alarmcentraler. Denne PICK-liste er revideret i 2020. PICK-listen indeholder nye elementer, som muliggør en mere detaljeret beskrivelse af ulykkens art. Dette øger naturligvis mulighederne for at afsende udrykningen med den forsvarlige bemanning.

Eksempler på nye PICKs i PICK-liste 2020:

- Bygningsbrand – Etageejendom – Lejlighed
- Bygningsbrand – Etageejendom – Kælder
- Bygningsbrand – Etageejendom – Tag
- Bygningsbrand – Højhus
- Brand – Bil i P-hus
- Brand – Bil i P-kælder
- Brand – Bil El/Brint
- Brand – Lastbil/Bus El/Brint

Pickliste

Når en borger ringer 1-1-2, og det drejer sig om en opgave som beredskabet skal løse, så skal dette opkald/uheldstype falde ind i en fast defineret opgavetype.

Denne liste kaldes også 1-1-2 årsagslisten eller "Pick-listen".

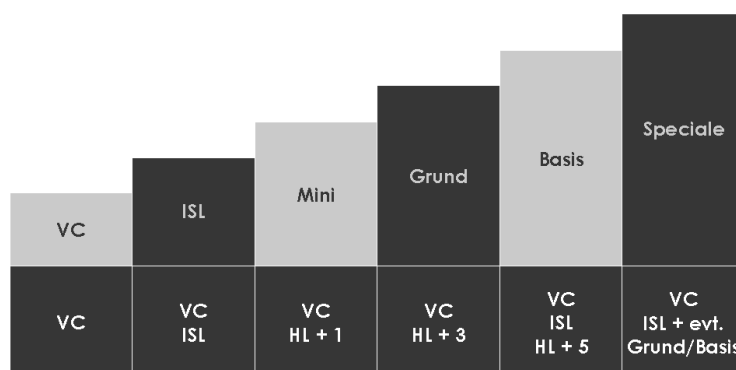
Der er en fast defineret udrykningssammensætning med køretøjer og brandfolk tilknyttet hver Pick/hændelse.

Med fokus på serviceniveauet for borgere og virksomheder, vil Nordjyllands Beredskab metodisk evaluere udrykningssammensætningen og bemanning ud fra empiriske data. I højere grad end i dag vil Nordjyllands Beredskab arbejde med midlertidigt at tilpasse udrykningssammensætningen og bemanningen til forventelige og forudsigelige midlertidige behov, som følge af eksempelvis årstid, vejrlig, infrastruktur og arrangementer.

Operativt grundlag

Med implementeringen af basisberedskabet i 2021-planen er det sikret, at Nordjyllands Beredskab kan håndtere alle hverdagshændelser og levere en forsvarlig indsats. Enhederne er bestykket på en måde, så de selvstændigt kan håndtere hændelser som brand, mindre redningsopgaver og mindre miljøuheld. En basisenhed består af en autosprøjte eller tanksprøjte og en vandtankvogn. Der er placeret basisenheder på alle stationer. På de 6 nærstationer består en basisenhed af en autosprøjte eller tanksprøjte. Disse suppleres med tankvogn fra nærmeste basisstation. Basisenheden kan, ved mindre opgave, afsendes i reduceret form som mini- eller grundenhed bemannet med henholdsvis holdleder plus en brandmand eller holdleder plus tre brandfolk. Basisenheden afsendes dog som udgangspunkt bemannet med holdleder plus fem brandfolk. Bemanningen afgøres af den udarbejdede PICK-liste.

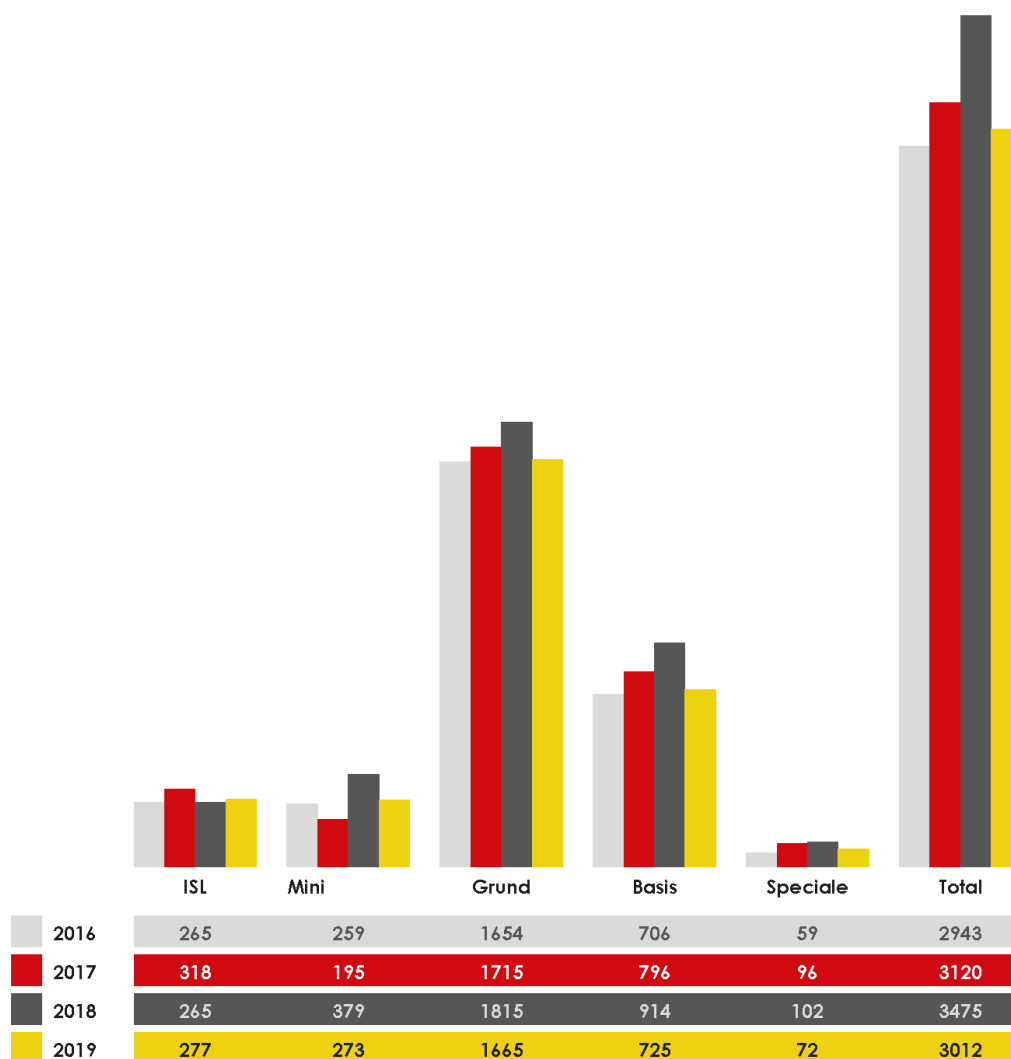
Figuren herunder viser, hvilken udrykningssammensætning vagtcentralen afsender med udgangspunkt i alarmering og PICK-liste.

Figur 3 - Indsatskapacitet

Hvis den tekniske leder under fremkørsel, eller ved ankomst til skadestedet, vurderer, at den afsendte styrke ikke er tilstrækkelig til at løse den konkrete opgave, påbegyndes kapacitetsopbygningen på skadestedet. Den tekniske leder rekvirerer de ønskede styrker, som herefter alarmeres af vagtcentralen.

Figuren herunder viser det samlede antal hændelser i perioden 2016 til 2019 i forhold til indsatskapaciteten.

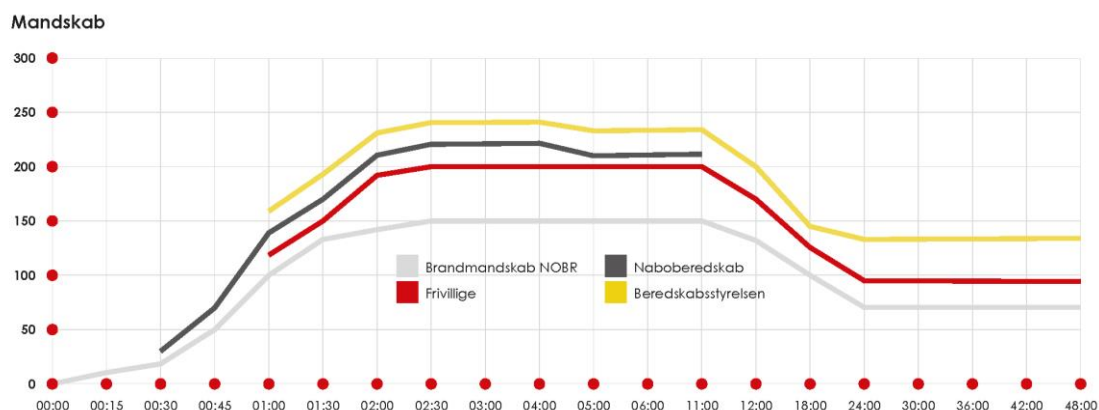
Figur 4 - Hændelser ift. Indsatskapacitet

Det er afgørende at have fokus på optimal udnyttelse af den operative kapacitet, herunder mandskab og materiel. Det er derfor undersøgt, hvor stor en hændelse beredskabet selv kan klare og over, hvor lang tid.

Robusthed

Fra 2016 og frem til i dag har der været flere store hændelser, som har krævet flere stationers samtidige indsats på ét skadested. Et konkret eksempel på dette var naturbranden i Dokkedal i sommeren 2018. Det var samtidig en periode, hvor vi oplevede flere naturbrande over en kort periode, hvor mange stationer var på opgaver samtidigt.

Med udgangspunkt i den kapacitet der er beskrevet i det operative grundlag, har Nordjyllands Beredskab døgnet rundt 208 brandfolk på vagt, fordelt på 36 stationer. Det er ikke ensbetydende med, at alle 208

Figur 6 - Mandskabskapacitet over tid

I denne analyse betegnes "akutfasen" som den tid, der går fra hændelsen (H) starter, til der er etableret en operativ kapacitet, som kontinuerligt ville kunne suppleres over en given tidsperiode. En sådan kapacitet ville nå sit maksimum indenfor 2 ½ time. Denne kapacitet kan i nødvendigt omfang udvides med operative kapaciteter fra de frivillige, naboberedskaber og Beredskabsstyrelsen.

I driftsfasen udarbejdes en plan for den nødvendige operative kapacitet på skadestedet, som løbende skaleres ned eller op efterhånden som hændelsen håndteres. Et realistisk bud vil være, at Nordjyllands Beredskab kontinuerligt vil kunne have 70 brandfolk dedikeret til en opgave, suppleret af operative kapaciteter fra frivillige, naboberedskaber og Beredskabsstyrelsen. Det er samtidig en fase, hvor der planlægges for en genetablering af det normale beredskab i hele dækningsområdet.

Teknologi

Brandslukning er i århundreder blevet foretaget med vand, og sådan vil det også være i fremtiden. Den teknologiske udvikling har ændret mulighederne for anvendelse af vand, og der findes i dag værktøjer til detektering, begrænsning og slukning af brand, som er langt mere effektive end de konventionelle værktøjer, der blev anvendt for blot få år siden.

For at sikre udnyttelse af nye værktøjer er det vigtigt, at der sikres et højt kompetenceniveau blandt mandskabet. Det er vigtigt, at øvelser og indsatser evalueres, så der skabes læring og viden i hele organisationen.

I Nordjyllands Beredskab forventer vi, at omverdenen i fremtiden vil møde os med øgede krav til vores effektivitet i forhold til skadesminimering, værdiredning og muligheden for fortsat drift. Som risikoprofilen viser, er det kompetencer og gentagende øvelser, der er relevante. Eksempelvis i forhold til vandforbrug ved indsat med fokus på skadesminimering.

Slukningsmidler og -taktikker er i øjeblikket i en udvikling, hvor Nordjyllands Beredskab ikke er opdateret, der er derfor et stort udviklingspotentiale på netop dette område. Der er på kort tid draget gode og nyttige konklusioner ud af testprojekter på nye slukningsmidler, der viser, at disse har en høj ydeevne, gode arbejdsmiljøforhold, mindre vandforbrug og stor alsidighed i anvendelse.

Udviklingen på det arbejdsmiljømæssige område må forventes at fortsætte. Dette understøttes af den generelle udvikling. Der bliver således teknologiske muligheder for at løse de mange komplekse og nye opgaver bedre. Dette både i forhold til arbejdsmiljø, klima og fagligt mere professionelle løsninger. Hvor de fleste andre jobsituationer og opgaver kan planlægges og beskrives, havner beredskabet gang på gang i nye situationer, som kræver øjeblikkelig handling.

Køretøjer med alternative drivmidler. Flere og flere køretøjer, personbiler, lastbiler og busser, drives i dag af alternativer til de fossile brændstoffer. Der anvendes primært elektricitet og brint til formålet. Da der er store udfordringer ved indsats mod eldrevne transportmidler (bil, bus, færge, skib, etc.), hvor det er batteripakken der er brand i, vil det være nødvendigt at øge kompetenceudviklingen i den operative ledelse samt brandmandskab for at lave en kompetent og korrekt indsats.

Det forventes, at vi i fremtiden vil se en anderledes bygningsmasse, med en væsentligt anden geometri, og med et væsentligt anderledes integreret sikkerhedsniveau, end det vi oplever i dag.

Udviklingen i Nordjyllands Beredskab skal naturligvis følge udviklingen til at imødekomme fremtidige risici. Vi skal i vores operative virke anvende relevante teknologier og taktikker til at forbedre både vores arbejdsmiljø og vores resultat. Vi må derfor løbende, i samarbejde med relevante aktører, følge udviklingen i branchen, og sikre implementering af relevant teknologi og relateret kompetenceudvikling af de operative medarbejdere. Evaluering af øvelser og indsatser skal være en naturlig del af denne kompetenceudvikling. Der skal i fremtiden arbejdes mere målrettet med værdiredningselementet, så Nordjyllands Beredskab i høj grad efterlever de forventninger, der er til et effektivt beredskab med fokus på fortsat drift. Dette vil Nordjyllands Beredskab sikre ved såvel et forberedende som et afhjælpende fokus på værdiredning.

Fastholdelse og operative kompetencer

Igennem de seneste år er rekruttering af brandfolk til deltidsstyrken, blevet mere og mere vanskelig. Udfordringen ligger i at rekruttere medarbejdere, som kan give møde i dagtimerne på hverdage – et tidsrum, hvor Nordjyllands Beredskab i 2016-2019 havde ca. 37% af sine udrykninger. Det er derfor af afgørende betydning, at Nordjyllands Beredskab kontinuerligt arbejder med at nedbringe den tid, som brandfolkene er væk fra deres hovederhverv.

Store dele af deltidsmandskabet er beskæftiget som håndværkere, ansat i virksomheder og i industrien. Nordjyllands Beredskab skal have fokus på den gensidige gevinst mellem beredskabet og den deltidsansattes arbejdsgiver.

Den lovbestemte afgangstid sammenholdt med udviklingen i infrastrukturen har ligeledes indflydelse på rekrutteringsgrundlaget. Flere steder opleves det, at brandfolk, som før har kunnet efterleve kravet om 5 minutters afgangstid, ikke længere kan nå på stationen på grund af udvikling af infrastruktur. Det kunne være nyanlagte lyskryds eller rundkørsler som gør, at det lige tager 30-40 sekunder længere at komme frem.

De ovenstående aspekter gør, at det bliver sværere at rekruttere egnede brandfolk. Nordjyllands Beredskab skal derfor være en attraktiv arbejdsplads for brandfolkene. Vi skal kompetenceudvikle brandfolkene gennem uddannelse og videndeling samt understøtte de sociale netværk, som i forvejen eksisterer på stationerne. I planperioden vil vi derfor udarbejde handlingsplaner og iværksætte initiativer, med fokus på dette. Nordjyllands Beredskab skal arbejde for at fastholde mandskabet frem for at rekruttere nyt mandskab.

Operative kompetencer

Af scenarie- og kapacitetsanalyserne fremgår det, at beredskabets største udfordringer ligger i kompetencer og materiel på operativ kapacitet, hvilket også fremgår af mulige afledte initiativer. Med større fokus på udvikling af kompetencer og materiel, vil beredskabet kunne agere mere professionelt og korrekt ved større og særlige hændelser. Dette vil naturligt have en effekt på hverdagshændelserne også, hvor der vil ses en hurtigere effekt ved opgaveløsningen, formentlig med mindre følgeskade og større tilfredshed ved skadelidte til følge.

Vedligeholdelsesuddannelser

Et velfungerende brand og redningsberedskab, bygger på veluddannede medarbejdere, der løbende vedligeholder deres kompetencer og tilegner sig ny viden i takt med samfundsudviklingen, nye indsatsprocedurer, nyt materiel, taktik og teknik.

For alt operationelt mandskab under Nordjyllands Beredskab skal der derfor gennemføres uddannelser, der sikrer, at vores mandskab kan efterkomme de kompetencekrav, som samfundet stiller til et velfungerende beredskab.

Nordjyllands Beredskab vil arbejde metodisk med evaluering og videndeling, der vil bidrage væsentligt til fremtidens udvikling af operative uddannelser. Ud fra analysearbejdet i risikoprofilen kan det eksempelvis være kompetenceudvikling ved:

- Nedbringelse af vandforbrug.
- Hændelser med massetilskadekomst og risiko for sammenstyrtning.
- Anvendelse af tekniske anlæg i nye indsattaktikker.
- Anvendelse af materiel til håndtering ved sammenstyrtninger.
- Bekæmpelse af naturbrande.
- M.fl.

I planperioden skal der i alle tilfælde foretages vedligehold af eksisterende kompetencer og relevante kompetenceløft på alle operative niveauer.

Deltagelse i den årlige vedligeholdelsesuddannelse er obligatorisk for alt personel, der udfører brand og redningsopgaver inden for det kommunale beredskab. Det gælder både frivillige, brandfolk, holdledere og indsatsledere.

Uddannelsesprojekt:

Planerne for vedligeholdelsesuddannelserne fastsættes normalt af Beredskabsstyrelsen.

Der er dog mellem Beredskabsstyrelsen og Nordjyllands Beredskab indgået aftale om et pilotprojekt omkring planlægning af den årlige vedligeholdelsesuddannelse på manuelt niveau frem til og med 2021.

Denne aftale sikrer, at Nordjyllands Beredskab på eget initiativ kan planlægge de årlige vedligeholdelsesuddannelser ud fra egne behov og metoder. Efterfølgende godkendes disse planer, og tilstedeværelsen af de enkelte medarbejder kontrolleres af Beredskabsstyrelsen.

Det vil være et mål for Nordjyllands Beredskab at kunne fastholde denne planlægningsmodel i fremtiden.

Uddannelsesprojekt

Beredskabsstyrelsen har fastsat nationale krav om obligatorisk efter- og vedligeholdelsesuddannelse for indsatspersonel for perioden 2019 til 2023.

- BRS har indtil nu planlagt 24 timers efter- og vedligeholdelsesuddannelse. De 12 årlige øvelser.
- BRS, NOBR og Beredskab Fyn arbejder lige nu sammen om et pilotprojekt.
- Pilotprojekt: De 3 beredskabsenheder planlægger, tilrettelægger og udfører årlige efter- og vedligeholdelsesuddannelser.
- Pilotprojekt evalueres og nødvendige krav fastlægges.
- Projektet afsluttes med udgangen af 2021.

Nordjyllands Beredskab udarbejder læringsmateriale efter en uddannelsesteknologisk model. Ud fra denne udarbejdes en vifte af uddannelsesplaner, didaktisk oversigt, læreplaner og didaktisk overblik.

Læringsgrundlag:

På nationalt plan er Forsvarets og Beredskabsstyrelsens uddannelsessystem blevet sammenlagt og fælles ideologier samt pædagogiske læringsmaterialer er nu ensrettet.

Det nye uddannelsesdesign skal derfor i fremtiden implementeres i Nordjyllands Beredskab benævnt: "Livs lang læring". Formålet med den nye tilgang til uddannelse er en fastholdelse af medarbejderne, skabe løbende fornyelse af undervisningen, skabe motivation for ny læring og fastsættelse af kompetenceniveau, også internationalt.

Nordjyllands Beredskab samarbejder med Falck om gennemførelsen af hele vedligeholdelsesuddannelsen.

I forbindelse med uddannelser er der ligeledes behov for nye indlæringsmetoder, højere kvalitet af undervisere, tilgang af opdateret viden. Undervisning på tværs af stationer og ensartet undervisning i hele Nordjylland er et mål, samtidig skal instruktørernes faglige viden og undervisningskompetence styrkes via oprettelse af temabaseret ERFA – grupper. I samarbejde med alle relevante afdelinger og underleverandører, etableres instruktørgrupper, der opsamler ny viden på deres helt specifikke fagområde til videre formidling.

Handlingsplansmål

Nordjyllands Beredskab vil i perioden frem til 2025:

- Tilpasse beredskabet med baggrund i evaluering, ny teknologi og ændringer i risikoprofilen.
- Udarbejde en fastholdelsesstrategi for alle operative medarbejdergrupper.
- Planlægge vedligeholdelsesuddannelser med udgangspunkt i erfaringer og Erfagrupper.

Frivillige

Ud over de 36 brandstationer, der er fordelt i hele Nordjylland, er der placeret frivilligheder, der ligeledes kan indsættes i hele Nordjyllands Beredskabs dækningsområde.

Hvor de daglige beredskaber indsættes som førsteindsats, er de frivilliges tilkaldelse og inddragelse baseret på indsættelse efter førsteindsatsen.

Nordjyllands Beredskab har kontrakt med ca. 290 frivillige, som bidrager væsentligt til beredskabets styrke og dermed også kommunernes robusthed. De frivillige råder over en række kompetencer, som anvendes både i det forebyggende og det operative beredskab.

Et vigtigt afsæt for at sikre et robust frivilligt beredskab er øvelse og træning. Ud over øvelser, så træner og vedligeholder de frivillige deres kompetencer ved større arrangementer i Nordjylland, samtidig med de understøtter kulturlivet i Nordjylland. Hermed anvendes de kompetencer, der de har opnået igennem deres uddannelse.

Med denne deltagelse skabes grundlag for, at de frivillige kan løse tilsvarende opgaver ved større, komplekse og længerevarende indsatser, samt understøtte det samlede beredskab. Det er også under optagelse af nye frivillige til enhederne, der skabes mulighed for nye medarbejdere til det daglige beredskab.

De frivilliges enheder er placeret forskellige geografiske steder. Enhederne råder over kompetencer som kan kategoriseres i 4 områder; klimaberedskab, førstehjælp, nøddindkvartering og forplejning samt indsats- og stabsstøtte (ISA). Vi vil anvende nuværende frivillige og rekruttere nye. Vi vil sætte deres civile kompetencer i spil og kompetenceudvikle inden for de 4 enheder. Målet er, at de frivilliges opgaver og organisatoriske tilknytning passer godt til et moderne beredskab.

Klimaberedskab:

De frivillige skal kunne indsættes til akutte opgaver, som følge af vejrligshændelser, i situationer hvor det kan forebygges, at der opstår overhængende fare for personer, dyr, ejendom, infrastruktur og/eller miljø, samt opgaver, hvor redningsberedskabet er nødvendigt for at løse opgaven, grundet særlige farer.

De frivillige kan indsættes på opgaver som:

- Afværgeforanstaltninger til høj vandstand, herunder opbygning af beskyttelsesværn/opdæmning.
- Pumpning af overfladevand. Denne opgave er ligeledes anvendelig med større brandindsatser.
- Afdækning og afstivninger i forbindelse med en storm.
- Træfældning og stormfald til sikring af værdier og infrastruktur.
- Indsatser ved snestorm, til sikring af vitale samfundsopgaver.
- Indsats til sikring af rent drikkevand.

Førstehjælpsberedskab:

De frivillige skal ved større planlagte arrangementer kunne indsættes til at understøtte den generelle sikkerhed, i form af samaritter vagt, "fremskudt skadestue", sikkerhedsrunderinger, mv. Herved har beredskabet supplerende kompetencer til indsættelse ved hændelser med massetilskadekomst, samt understøtte en beredskabsindsats ved at indgå i møde- og alarmeringsplaner til f.eks. lufthavne, hvor det kan forventes, at der kan være mange tilskadekomne.

De frivillige kan indsættes ved opgaver som:

- Masseskade situationer.
- Opsætning og betjening af behandlerpladser og understøtte en beredskabsindsats.
- Oprettelse og betjening af førstehjælpsstationer.
- Indsættelse ved pandemier, psykosociale masseskade situationer.

Kompetencerne vedligeholdes ved store og mindre kultur- og sportsarrangementer.

Nødindkvartering og forplejning:

I henhold til Beredskabslovens § 12 stk. 1 skal beredskabet kunne modtage, indkvartere og forpleje evakuerede og andre nødstedte. I en samarbejdsaftale med ejerkommunerne er der udpeget nødindkvarteringssteder og lavet aftaler om forplejning. Ud fra en godkendt belægningsplan for hvert overnatningssted, vil de frivillige kunne etablere og drifte nødindkvarteringsstederne. I denne enhed er der ligeledes personel og materiel, der kan tilberede forplejning primært til egne styrker.

I forbindelse med kommuner eller regionens oprettelse af EPC- centre (evakuering og pårørende center) kan denne enhed ligeledes understøtte denne funktion.

De frivillige kan indsættes ved opgaver som:

- Indkvartering ved særlige hændelser.
- Etablere forplejning til egne styrker ved større indsats.
- Kunne indgå i samarbejde om etablering og understøtning af drift af EPC - centre.

Denne enhed træner og vedligeholder kompetencer ved indkvartering og forplejning af egne styrker ved større arrangementer i Nordjylland.

ISA (Indsats og Stabsstøtte Assistent):

De frivillige i ISA-beredskabet skal understøtte ledelsen af større og komplekse hændelser på skadestedet, i operationscenter på vagtcentralen og i de lokale beredskabsstabe. ISA skal kunne anvende operative systemværktøjer til at skabe det fælles overblik ved anvendelse af taktiske tavler, fælles log, GIS, mm, samt facilitere logistiske behov på skadestedet, i form af rekognoscering, tegninger, vagtplaner, afløsning og markering.

Enheden kan indgå i den fremtidige udvikling af det nødvendige ledelses støtte materiel, som Nordjyllands Beredskab vælger at benytte i fremtiden.

De frivillige kan indsættes ved opgaver som:

- Understøtte den operative ledelse som beskrevet under afsnit for operativ ledelse.
- Indgå som støtte element ved gennemførelse af arrangementer.

Denne enhed træner og vedligeholder kompetencer ved træning af egne styrker, deltagelse i større øvelser og ved større arrangementer i Nordjylland.

Handlingsplansmål

Nordjyllands Beredskab vil i perioden frem til 2025:

- Udarbejde en plan for det frivillige beredskab med overblik over kompetencer og kapaciteter.
- Udarbejde konkret procedure for hvordan og hvornår frivillighederne aktiveres.
- Sikre at uddannelsen af og materiel til de frivillige målrettes opgaveporteføljen.

Operativ ledelse

I forbindelse med en indsats er det vigtigt, at der tidligt i forløbet afdækkes og besluttet det nødvendige behov for en operativ ledelsesmæssig kapacitet. Ved en stor og eller kompleks hændelse vil den første time ofte være præget af at skaffe overblik og skabe struktur på indsatsen.

Nordjyllands Beredskab vil skabe et grundlag for skalering af den operative ledelse, hvor skadens omfang, art eller disponeret kapacitet vil være afgørende for, hvilket niveau der iværksættes.

Beredskabsniveauer

Med udgangspunkt i kapacitetsopbygningen, der er beskrevet tidligere i dette afsnit, arbejder Nordjyllands Beredskab med foruddefinerede beredskabsniveauer, som er præsenteret i det skematiske værktøj herunder. Niveauerne i modellen er tilpasset i arbejdet med denne plan. Tilpasningen er gjort for at simplificere værktøjet, men samtidig fastholde de tidligere opnåede kapaciteter.

I værktøjet præsenteres kapaciteten, den operative ledelse samt temaer for det givne beredskabsniveau.

Niveau	Kapacitet		Ledelse	Temaer
1	Mini	1+1	Holdleder	Standardprocedurer på udvalgte alarmmeldinger
	Grund	1+3	Indsatsleder (på udvalgte alarmmeldinger)	Standardprocedurer på udvalgte alarmmeldinger Objektplaner
	Basis	1+5	Indsatsleder	Standardprocedurer på udvalgte alarmmeldinger Objektplaner
2	Speciale	Specialenheder + evt. Grund/Basis	Indsatsleder	Standardprocedurer på udvalgte alarmmeldinger Objektplaner
3	Stor hændelse	3 udrykningsenheder	Indsatsleder Orientering af Chefvagt - Supplerende operativ ledelse vurderes	Standardprocedurer på udvalgte alarmmeldinger Objektplaner Kommunikationsplan
4	Større, længerevarende- eller kompleks hændelse	Mere end 3 udrykningsenheder	Indsatsleder Skadestedsleder Aktivering af Chefvagt Aktivering af Operationsleder Etablering af Operationscenter Ledelsesstøtte	Objektplaner Logistik Afløsning Kommunikationsplan
5	Hændelser i samspil med kommunale krisestabe og LBS		Aktivering af Chefvagt Etablering af Operationscenter - Supplerende ledelsesstøtte	Kommuners beredskabsplaner Afløsning Kommunikationsplan

Figur 7 - Model for faste beredskabsniveauer i Nordjyllands Beredskab

Bevægelsen mellem beredskabsniveauerne 1-2 sker automatisk i forhold til hverdagshændelser, og vil som udgangspunkt ikke medføre yderligere ledelsesmæssig kapacitet.

Fra niveau 3 vil chefvagten altid blive aktiveret, og denne funktion vil indgå i det videre besluningsgrundlag for ledelsesmæssig kapacitetsopbygning. Der vil som udgangspunkt altid skulle opbygges med yderligere ledelsesmæssig kapacitet.

Ved niveau 5 hændelser kan beredskabet være udfordret ikke mindst på ledelsesniveau. Her vil der kunne etableres sikker drift ved eksempelvis anvendelse af næste ledelsesniveau, frivagt eller udnytte samarbejdsaftaler med andre beredskaber. Der vil i planperioden blive udarbejdet en plan for niveau 5 hændelser.

I niveau 3 er spørgsmålet om supplerende ledelsesstøtte anført som et opmærksomhedspunkt. For at kunne honorere målet om at have fuld ledelsesmæssig kapacitet opbygget inden for den første time, vil Nordjyllands Beredskab indføre "taxaprintippet" for både primær indsatsleder samt eventuel supplerende ledelsesstøtte på skadestedet.

Taxaprintippet går ud på, at det er nærmeste indsatsleder, der afgår i forhold til skadestedets geografi.

Når en indsatsleder er disponeret til ledelsesstøtte, vil der suppleres op med en vagtfri indsatsleder. Indtil ny indsatsleder er på vagt, vil chefvagten understøtte holdleder ved indsats.

Skalerbar operativ ledelse

I den kommende planperiode vil der blive arbejdet med en række operative funktioner. Disse skal kunne varetage og understøtte det ledelsesmæssige grundlag i alle typer hændelser – fra hverdagshændelsen til en krisehændelse.

	LBS- Strategisk	LBS- Operativ	Operations- center	Vagtcentral	Skadested	Operativ ledelsesstøtte*
Direktør		 a				
Chefvagt	 a					
Indsatsleder			 s			
Holdleder						 s
Vagtcentral- operator						
Indsats- og stabsassistent						
Øvrige			 s		 s	 s

a: kan afløse i funktionen

s: med særlig kompetence

* Operativ ledelsesstøtte på skadestedet i form af logfører, plotter, radiomand, logistik, presse m.m.

Figur 8 - Operative funktioner

Hovedparten af de i figuren nævnte funktioner kendes allerede i dag, og både rollen og ansvaret er i et vist omfang, beskrevet i forskellige operative sammenhænge. Dog vil der være et behov for en tydeliggørelse og ensretning i forhold til netop roller/ansvar, så man ved en ledelsesmæssig kapacitetsopbygning hurtigt kan etablere et kompetent ledelsesrum.

I forhold til den nuværende struktur for den operative ledelse vil Nordjyllands Beredskab i 2025-planen arbejde med to nye begreber; et Operationscenter (OC) samt en Operationsleder (OL).

OC er en fysisk lokation, placeret på vagtcentralen og - hvis situationen kræver det – også et virtuelt rum, hvor der kan etableres det nødvendige ledelsesrum på baggrund af den aktuelle opgave.

OC vil indeholde et antal arbejdspladser samt relevante værktøjer, der kan sikre, at der skabes et fælles overblik og et samlet situationsbillede.

OC skal kunne bemandes fysisk eller virtuelt med den relevante ledelsesmæssige kapacitet i løbet af 1 time fra alarmens modtagelse, for at give den bedste mulige støtte til ledelsen på skadestedet.

De elementer, der kan etableres støtte omkring, vil bl.a. kunne være logistik, kommunikation og støtte til dokumentation, registrering, logføring samt relevante eksterne samarbejdspartnere.

Operationscentret ledes af operationslederen. For at kunne indgå i funktionen som operationsleder, kræves det, at man er uddannet indsatsleder og gennemgår en lokalt tilrettelagt uddannelse. Funktionen kræver tillige en ansættelse i et ledelsesmæssigt niveau.

Ved aktivering af operationslederen vil denne hurtigt kunne orientere sig om opgavens art og omfang og allerede her påbegynde en ledelsesmæssig kapacitetsopbygning på skadestedet og samtidig tage de indledende betragtninger på en evt. etablering af OC.

Operationslederen vil under en indsats referere til chefvagten, der fortsat vil sikre koblingen mellem beredskabet og det politiske bagland i form af kontakt til den eller de berørte kommuner og eventuelt etablerede krisestabe.

De medarbejdere, der skal bestride funktionen som Operationsleder, vil gennem øvelser og træning opnå et kendskab til værktøjer, opgaver og kompetencer i Vagtcentralen og i OC.

Intern krisestyring

Nordjyllands Beredskab vil kunne blive ramt af samme faktorer som alle øvrige organisationer som fx. nedbrud på IT-systemer, mangel på operativt mandskab særligt på ledelsesniveau eller hændelser i det omkringliggende samfund.

Disse faktorer kan påvirke beredskabets evne og mulighed for at agere som planlagt og dermed opretholde driftssikkerheden.

Den skabelon, som den operative ledelsesstruktur arbejder efter i forbindelse med beredskabets indsats, vil også være afsættet, hvis beredskabet internt rammes af en kritisk hændelse.

Uanset hændelsens karakter, skal der defineres en kriseledelse, bestående af relevante ledelsesmæssige kompetencer, der handler ud fra de styringsværktøjer, som anvendes i forbindelse med krisestyring i kommuner.

Ved at anvende samme ramme uanset om det er en større indsats, en intern krise eller en hændelse, der aktiverer kommunernes krisestabe, så vil det opleves som en naturlig proces, hvor man er fortrolig med roller og ansvar ved krisestyring.

Resultatet bliver, at krisestyring i endnu højere grad bliver en integreret del af hverdagen hos Nordjyllands Beredskab, hvor der hurtigt og kompetent kan handles på en opstået krise.

Den operative ledelse skal struktureres med tydeligt roller/ansvar, der automatisk skaleres i forhold til den aktuelle indsats.

Målet er, at der inden for den første time af indsatsen er skabt et ledelsesrum, der omfatter alle nødvendige funktioner til den aktuelle indsats.

Kritiske interne hændelser, der påvirker beredskabets forsyningssikkerhed eller vigtig infrastruktur, bliver håndteret i samme skabelon som ved operative indsatser.

Ved længerevarende hændelser skal ledelsesstrukturen også kunne omfatte den samordnede krisestyring.

Skadesminimerende indsats

Ved stort set alle former for operativ indsats vil der være en risiko for, at den afledte skade kan være af større omfang end den primære skade.

Emnet kan populært deles i to tilgange; beredskabet reducerer/fjerner skaden fra objektet eller vi fjerner objektet fra skaden.

Det bør dog altid have beredskabets fokus at mindske efterfølgende skader mest muligt. Dette kan blandt andet opnås ved at minimere vandforbruget og dermed miljø- og følgeskader. Dette fokus opnås gennem uddannelse og træning samt en bevidst adfærd omkring en skadesminimerende indsats. Dette kan blandt andet opnås ved at minimere vandforbruget mest muligt og dermed minimere miljø- og følgeskader.

Den operative ledelse skal have skadesminimerende indsats med i tankerne og forsøge at få det indarbejdet i målet med indsatsen - som derved vil kunne blive styrende for den endelige indsats.

For at kunne iværksætte en effektiv skadesminimering, vil det være afgørende, at den enkelte virksomhed har gennemført en sårbarheds- eller risikoanalyse i forhold til, hvor et beredskab skal sætte ind for at sikre værdier og en fortsat drift.

Resultatet af en sådan analyse vil være grundlaget for en egentlig plan – et værktøj, vi som beredskab vil kunne anvende i en given situation.

Udover at udpege virksomhedens værdier i form af elektronisk udstyr, værktøjer, kunst og malerier etc., vil en sådan plan også kunne være en hjælp til at iværksætte en følgeskadeindsats hurtigt og kompetent i samarbejde med den følgeskadevirksomhed, der er tilknyttet virksomheden.

Planen skal være tilgængelig for beredskabet, for derigennem at kunne vejlede den operative ledelse om vigtige værdier for virksomheden.

Handlingsplansmål

Nordjyllands Beredskab vil i perioden frem til 2025:

- Videreudvikle arbejdet med modellen for beredskabsniveauer og procedurer for kapacitetsopbygning og assistance.
- Strukturere den operative ledelse med tydelige funktioner, roller og ansvar.
- Sikre en tidlig definering af "mål med indsats", der begrænser skadens omfang.

Vagtcentralen

Vagtcentralen er omdrejningspunktet i forhold til alle operative indsatser i Nordjylland. Her modtages, disponeres og dokumenteres alle alarmer ud fra fastlagte metoder i tæt samarbejde med den operative ledelse.

Fælles overblik

Vagtcentralen indgår som en vigtig brik i den beredskabsparathed, som er afsættet for den samlede operative indsats i en kompetent opgaveløsning. Vagtcentralen har det fælles overblik over de operative aktiviteter på de 36 stationer. På den baggrund vil vagtcentralen forkantsdisponere ressourcer, køretøjer og mandskab, for at sikre en kompetent løsning af indsatsen samt en fastholdelse af beredskabets samlede robusthed/parathed til nye opgaver.

Gennem den operative digitale platform skal vagtcentralen kunne fremsøge og vise alle tilgængelige planer og dokumenter fra hele organisationen, for derved at kunne skabe et samlet overblik over beredskabets aktiviteter på adressen. Særligt tænkes på beredskabets interne planer over de enkelte bygninger og objekter, samt øvrige planer som virksomheden har gjort tilgængelig for beredskabet.

Den digitale platform skal tillige kunne vise eksisterende planmateriale fra eksterne samarbejdspartnere, f.eks. tekniske installationer, vejrprognoser o. lign.

Relevant viden, planer og information fra andre afdelinger i Nordjyllands Beredskab vil ud fra et på forhånd defineret flow i sagsgangen, blive gjort aktivt og tilgængeligt på den fælles digitale platform. Derved sikres, at det altid er nyeste viden og plangrundlag, der er arbejdes ud fra.

Der skabes samtidig et aktuelt situationsbillede, hvor kendskab til planlagte begivenheder/arrangementer i hele Nordjyllands Beredskabs område kan blive anvendt i en indsatssituation.

De viste begivenheder/arrangementer tager udgangspunkt i en aktivitetskalender, der indeholder beskrivelser af arrangementer, hvor der samles mange mennesker, hvor infrastrukturen kan være påvirket, eller hvor det vurderes, at aktiviteten kan medføre en særlig risiko for det omkringliggende samfund. Det taler ind til en beredskabsparathed, hvor vagtcentralens og den operative ledelses forhåndskendskab vil skabe grundlag for en kvalificeret indsats, når uheldet er ude. Aktivitetskalenderen koordineres med relevante samarbejdspartnere som Den Præhospitale Virksomhed, Politiet, BRS, Forsvaret m.fl.

Understøttelse af den operative indsats

Et fælles overblik skal kunne anvendes i alle sammenhænge og på alle operative niveauer, for derved at danne grundlag for en løbende disponering, der opretholder en ansvarlig operativ kapacitet i forbindelse med større indsatser.

Den operative digitale platform med et fælles overblik og aktuelt situationsbillede vil styrke den samlede indsats på det operative område i forhold til ressourcer samt sikre en relevant kommunikation ud til det omkringliggende samfund.

En god disponering af relevant ressource kan understøttes af en tættere kontakt til anmelder, end de muligheder vagtcentralen besidder i dag. Teknologien åbner mulighed for, at der kan skabes en videoforbindelse til en anmelder. Det vil give vagtcentralen yderligere information om hændelsen og dermed bedre mulighed for at bygge den rigtige indsats op i samarbejde med den operative ledelse.

En tættere forbindelse mellem anmelder/borger og beredskabet vil skabe større tryghed og sikkerhed, og vagtcentralen vil kunne rådgive og vejlede anmelder på distancen.

Der skal skabes tydelige rammer for medarbejdernes beslutningsniveau i forhold til at agere selvstændigt i de forskellige beredskabsniveauer.

Der kan med fordel arbejdes med en række scenarier, hvor man forkantsdisponerer ud fra en kendt ressource som f.eks. hvilke stationer, der har en ekstra slukningsenhed, som vil kunne flyttes til en anden station.

Tilsvarende vil vagtcentralen kunne aktivere og indsætte den nærmeste tilgængelige operative ledelse i hele beredskabets dækningsområde og samtidig kunne iværksætte indkaldelse af supplerende operativ støtte.

Faglighed

I forhold til en faglig kompetenceudvikling skal der sættes øget fokus på, hvordan vagtcentralen bedst kan understøtte den operative ledelse.

Ud over en grundlæggende uddannelse for medarbejderne i vagtcentralen, skal der etableres et løbende udviklingsprogram, hvor medarbejderne bliver introduceret til den operative ledelses tanker, problemstillinger og ønsker, i forbindelse med en indsats.

Det vil betyde, at den operative ledelse og vagtcentralen i langt højere grad kan tænkes synkront og derved skabe en høj faglighed og kvalitet i forhold til opgaveløsningen.

Vagtcentralen spiller samtidig en stor rolle i indsamling og dokumentation af den store mængde data, som en indsats genererer.

Indsamling af data

Vagtcentralen vil, under en indsats, løbende kunne monitorere om de forventede data indrapporteres.

Vagtcentralen vil logge data om indsatsen både internt og eksternt, de steder, hvor der er kontraktmæssige forpligtelser. Disse data, for såvel miljø-, rednings- og brandhændelser, vil dermed i fremtiden kunne anvendes, på en mere kvalitativ og nøjagtig disponering.

Ressourceforbruget vil også kunne afspejles i de miljømæssige aftryk et beredskab afsætter i en opgaveløsning. Her tænkes både på udledning af miljøskadelige stoffer fra køretøjer og skaden generelt samt forbrug af bl.a. drikkevand til slukning og efterfølgende rengøring. Endelig vil data i form af tilbagemeldinger om den praktiske opgaveløsning danne grundlag for den lærings- og evalueringskultur som Nordjyllands Beredskab understøtter på alle niveauer i organisationen.

Handlingsplansmål

Nordjyllands Beredskab vil i perioden frem til 2025:

- Planlægge kompetenceudvikling og anvende tekniske løsninger, der forenkler opgaveløsningen og sikrer relevant viden.
- Understøtte den operative ledelse ved brug af eksisterende data og planmateriale.
- Sikre indsamling af data, til anvendelse, evaluering og læring bredt i hele beredskabet.